

10. november 1978 fra folketingsmand Kjærulff-Schmidt. Stærkt kritisable er de forhold, hvorunder det offentlige yder honorarer, diæter, godtgørelser for fraværelse fra hjemstedet m.v. og samtidig yder gratis måltider til de pågældende.

I henhold til gældende regler – eksempelvis finansministeriets cirkulære af 22. september 1978 – skal der ske et vist fradrag i disse ydelser, såfremt der modtages gratis måltider under rejser, møder kurser m.v., men disse fradrag, der typisk er af størrelsesordenen 40 kr. for et hovedmåltid, dækker jo langt fra de festmåltider, som ikke er ualmindelige i det offentlige.

Derfor mener forslagsstillerne, at det helt må overlades til den enkelte for egen regning selv at købe sig den forplejning, vedkommende ønsker.

Nogle vil sikkert mene, at der vil være et særligt problem i udenrigstjenesten og i det hele i Danmarks relationer til fremmede magter.

For så vidt angår kongehusets repræsentation er forholdet imidlertid det, at de på finanslovens §§ 5 og 6 omhandlede beløb er tilstrækkelige. Eventuel anden strengt påkrævet forplejningsvirksomhed fra statens side må klares via finanslovens repræsentationstillægsposter (finansloven er jo en lov med samme rang, som den hermed foreslåede lov om kantiner vil få, når den bliver vedtaget).

I kommuner og amter er der næppe i noget som helst tilfælde sagligt behov for, at skatteyderne betaler én eneste øre til repræsentative udfoldelser, der indebærer, at folk får serveringer uden at betale af egen lomme.

Det afvises totalt, at det offentlige fortsat skal ligge under for den umoralske tese: den, der smører godt, kører godt.

Sygehusmilliarderne skal først og fremmest bruges til at styrke helbredelsen af patienterne, men sygehusenes virksomhed deler sig i to hovedgrupper: sygdomsbehandling og hotelfunktion.

Den sidste deler sig igen i opholdsfaciliteter og restauration.

Opholdet – det at have en seng at sove i, lænestole, fjernsynsrum osv. – giver typisk ikke patienten nogen besparelse. Han vil oftest opretholde et hjem ved siden af, som står ledigt.

Restaurationen – bespisning og bedrikning af den indlagte – er derimod et direkte tilskud til privatøkonomien. Der spares egne udgifter til mad og drikke.

Selvfolgelig er nogle patienter så hårdt slået ud af sygdom, at de ikke selv kan betale for deres mad og drikke, og i nogle tilfælde nødvendiggør sygdom særlig – undertiden også særlig dyr – kost. Disse problemer kunne tænkes ordnet over den

sociale bistandslov, der forhåbentlig snarest erstattes af fremskridtspartiets forslag om sociale sikringsvagter (FREMSKRIDT 1976-21, side 3, og 1977 c, side 7).

Blandt andet for at undgå urimelig ekstraadministration undtager forslaget § 2 imidlertid sygehuspatienter og særforsorgsinstitutionsklienter. Så må man tage med, at nogle økonomisk velfunderede derved vil smutte med og blive bispist og bedrukket af skatteyderne, blot fordi de for en tid er havnet på vedkommende institution.

Derimod er der ikke indrettet nogen undtagelsesbestemmelse i lovforslaget for eksempel for fængsler, plejehjem og andre institutioner, hvor ophold ofte vil være af længere varighed, og hvor klientelet typisk er i besiddelse af fuld habilitet. Når forslagsstillerne – under nogen tvivl – ikke har medtaget nogen undtagelsesregel herom i forslaget, beror det på, at en spisebilletordning til flertallet af disse institutioners beboere må kunne administreres uden ekstra omkostninger over socialministeriets budget gennem en ændring til sociallovgivningen. Summa summarum: Det findes bedst, at udgangspunktet for folketingsarbejdet meget langt er det rene princip, og så må det under folketingets arbejde med sagen vise sig, hvor langt man med rimeligheden i behold kan få udgangspunktet til at bære, og hvordan eventuelle undtagelsesregler kan udformes på teknisk acceptabel vis.

Sociale hensyn vil især kunne påberåbes med styrke, hvor det drejer sig om kosten til den opvoksende slægt, der endnu selv er for uudviklet til at fatte det forkastelige i at blive spist af med popcorn, wienerbrød, slik og franske kartofler. Derfor vedrører en anden mulig undtagelsesbestemmelse næringsrig skolebespisning, jfr. herom den som bilag 2 optrykte artikel. De dér anførte synspunkter kan også drøftes i forhold til vuggestuer, børnehaver og fritidshjem.

Så længe folkepensionen er så uanstændig lav, kan subsidiering også drøftes til madudbringelsesordninger.

På en måde kan man godt sige, at skatteyderne også betaler for et udsnit af mad, drikke og tobak, som ydes i den private sektor, for eksempel gennem repræsentationsudgiftsfradrag og arbejdspladskantiner med fradragsberettigede virksomhedstilskud. Nærværende forslag rammer ikke disse foreteelser. De fjernes bedst ved ophævelse af indkomstkatten (se fremskridtslovsforslag nr. 241 og 240 af 8. september 1975 samt nr. 117 af 22. marts 1977, jfr. FREMSKRIDT 1977-17, side 15).